

Przedmowa	9
------------------------	----------

Wstęp	13
--------------------	-----------

Terytorium 13 – Ludy i języki 16 – Badania nad Tybetem 17 – Tybet zmitologizowany 21

Rozdział I. Wielkie Królestwo Tybetu (VII–IX w.)	25
---	-----------

Europejskie epoki historyczne a historia Tybetu 25 – Powstanie dynastii Yarlung 27 – Władca i bóstwo gór: boskie początki 28 – Songtsen Gampo, pierwszy historyczny władca 30 – Ekspansja królestwa Tybetu 35 – Niespokojny VIII wiek 37 – U szczytu potęgi: królestwo za panowania Trisonga Detsena 38 – Buddyzm jako „religia państwowa”: Tybet pod koniec VIII wieku 41 – Miejscowi specjaliści religijni 44 – Buddyjski mędrzec jako bohater kulturowy 45 – Pierwszy buddyjski klasztor 46 – Debata w Samye: buddyzm indyjski czy chiński? 49 – Tybetańsko-chiński układ z 821/822 roku 51 – Koniec dynastii Yarlung 54 – Tybet w pierwszym tysiącleciu: znaczenie polityczne i kontakty kulturowe w kontekście eurazjatyckim 56

Rozdział II. Instytucjonalizacja buddyzmu i tybetańska tożsamość (X–XII w.)	58
--	-----------

Powstanie lokalnych księstw 58 – Odrodzenie buddyzmu w zachodnim Tybecie 61 – Tybet Wschodni 63 – Sytuacja polityczna w XI wieku 64 – Buddyzm tybetański: między tradycją monastyczną a tantryczną 65 – Polityka i religia w XI i XII wieku 67 – Mnisi, mniszki i „szaleni święci” 71 – Tybet – kraj mnichów? 73 – Religia bön 74 – Dzieje Tybetu jako mit: okres Wielkiego Królestwa jako paradygmat tożsamości kulturowej 77

Rozdział III. Tybet pod władzą Mongołów (XIII–XIV w.) 80

Azja Środkowa w XIII wieku: Mongołowie 80 – Najazd Mongołów w 1240 roku 82 – Włączenie Tybetu do imperium mongolskiego 84 – Wzrost znaczenia zakonu sakyapa pod władzą mongolską 88 – Rządy lokalne i administracja za czasów dynastii Yuan 91 – Przeciwnik sakyapy: rewolta zakonu drigungpa 94 – Koncepcja reinkarnacji 95 – Kanonizacja autorytetu religijnego 96 – Reakcja na panowanie mongolskie 98 – Tybetańskie dążenia do samodzielności: wyłonienie się klanu phagmodrupa 99

Rozdział IV. Epoka dalajlamów (XV–XIX w.) 103

Tsongkhapa i gelugpa 103 – Stosunki z Chinami za panowania dynastii Ming 105 – Księżęta z Rinpung 106 – „Ocean Mądrości” i „Król Religii” 108 – Mongolski dalajlama 111 – Walka o hegemonię między Tybetem Zachodnim a Środkowym 112 – „Wielki” Piąty Dalajlama 113 – Instytucja dalajlamów 116 – Lhasa jako centrum polityczne i religijne 118 – Regent Sanggye Gyatso 122 – Szósty Dalajlama – lekkoduch i autor pieśni miłosnych 123 – Utrata tybetańskiej niepodległości 125 – Rządy Pholhane 127 – Europejczycy w Tybecie 129 – Wojna z Gurkhami w latach 1788–1792 131 – Tybet w XIX wieku 133 – Ruch Rime 135 – Trzynasty Dalajlama 137 – „Wielka gra” („The Great Game”) 138 – „Ekspedycja” Younghusbanda 141 – Chińskie reakcje 143

Rozdział V. Niezależny Tybet przed 1950 rokiem 145

Powrót 13. Dalajlamy 145 – Próby modernizacji 147 – Konferencja w Simli 148 – Panczenlama i Dalajlama 150 – Lata regencji 152 – Gendün Chöphel – droga Tybetu ku nowoczesności 156

Rozdział VI. Pod chińskim panowaniem –

Tybet po roku 1950 160

Sytuacja polityczna po II wojnie światowej 160 – Wkroczenie Armii Ludowo-Wyzwoleńczej 161 – Siedemnastopunktowe porozumienie 162 – Pierwsze lata pod chińskim panowaniem 164 – Powstanie 1959 roku i ucieczka Dalajlamy 165 – Reformy i Rewolucja Kulturalna – zniszczenie dziedzictwa kulturowego 167 – Lata osiemdziesiąte 170 – Obecna sytuacja Tybetańczyków w Tybetańskim Regionie Autonomicznym 171

Rozdział VII. Tybet na wygnaniu..... 174

„Little Lhasa” – zachowywanie tradycji 174 – Chińska Republika Ludowa i plan pokojowy Dalajlamy 176 – Konflikt o bóstwo ochronne Dorje Shugden 177 – Między tradycją a nowoczesnością – ciągłość tybetańskich interpretacji 179

Dodatek..... 181

Wskazówki bibliograficzne 181 – Mapy 187 – Tablica chronologiczna 189 – Źródła ilustracji 198 – Lista dalajlamów i panczenlamów 199 – Słowniczek 200 – Transliteracja naukowa tybetańskich nazw własnych i terminów 202 – Indeks osobowy 215 – Indeks rzeczowy 220 – Indeks nazw geograficznych 223